

SOKOL AMERICKÝ

Úřední list Národní Jednoty Sokolské v Sp. St.

Ročník V.

Chicago, dne 15. března, 1883.

Číslo 3

Pořádá Jindř. Hájka vydává Výkonný Výbor.

Vychází vždy 15. každého měsíce.—RUKOPISY pro „Sokola Amerického“ určené zasílají se nejdříve do 10., delší do 8. každého měsíce na jednatele Výkonného Výboru.—Předplatné: pro údy N. J. S. 36c., pro neúdy 60c. roč.—Do Evropy 1 zl. 50 kr

Našemu Sokolstvu!

Sokolové!

Vymaniv se opět alespoň částečně s prací účetních, počínám se rozhlížeti opět po poli, jež činnosti mé a k řízení mému odkázáno jest; tož po poli písemnictví odboru našeho. Ačkoliv v zdravotním ohledu ještě dosti stísněn, osvěžen však duševně příchilností vaší ke mne, pouštím se do víru strastí i slastí pořadatele odborného listu, nelekám se, aniž chci couvati před svízeli a pokořováním jež mne v tomto roce bude opět snášeti, nýbrž myslí jasnou, duchem nepředpojatým, hodlám jim jíti vstříc; důvěřuje v pomoc vaši a trpělivost nad možnými poklesky mými, slibuji vám, že veškerou svou pílí věnovati chci listu tomuto, věnovati chci milému mně sokolstvu! A věru, pudí li nás láska k činu—vytrvalost se již sama dostaví—neb láska tvoří důvěru a tato zase sílu dá i odvahu. Jsemť si sice vědom nedostatečnosti své co pořadatel listu, nejsem ani literátem, aniž vynikajícím činným

sokolem jest mi s velikými obtížemi bojovati avšak doufám přec, že pevné vůli mé se podaří u tržeti se v přízni vaši a vésti list náš v směru tom, jenž mu jedině přináleží—nevložímdoň nic co by se zájmů sokolstva netýkalo nýbrž vyhledávati chci vše možné co by prospěti nám mohlo v ohledu jakémkoliv. Dostanuli se ku pramenům a možným pomůckám jež zjednati si, mně V. V. N. J. S. byl povolil; a buduli podporován sokolstvem samým tak, jak se to nyní ukazuje, hodlám v předu uvedenímu slibu svému dostáti. Bratrské jednoty místní nepokládejtež mi pak za neskromnost pakli že vás touto cestou žádám za lístek pro volný vstup do vašich schůzí, do vašich cvičíren, do vašich zábav! Trvám, že jest to žádost spravedlivá — má-li kdo o něčem psáti, jest přec přirozeně nutno býti toho očitým svědkem. Zvláště pak zde, kde jest to lehce možno.

Opět krok ku předu!

Sokolstvo chicagské učinilo značný krok ku předu, zaražením cvičitelského sboru sestaveným s cvičitelů všech čtyř místních Jednot sice po dvou s každé dotyčné Jednoty. Tuším že zavděčím se našemu sokolstvu, podáním zprávy o první schůzi téhož sboru a jeho prvních uzavření, se dne 14. března b. r. Přítomní byli Sokolové Matěj Křišťáfek a Theodor Vavřínek, za Česko.Amer. Sokol; Jan Čížkovský a Emanuel Hambacher, za Těl. Jedn. Sokol; Frant. Chmatal a Frant. Křenek za Těl. Jedn. Sokol Čechii; Josef Čermák, [Josef Nový nepřítomný] za Těl. Jed. Plzeňský Sokol.

Výbor pro tělocvik a literaturu, od Výk. Výb. N. J. Sokolské: Aug. Volenský, Rudolf Jandus a Jindřich Hájek.

Sokol Aug. Volenský zahajil schůzi přeměněným oslovením přítomných a poukazuje k nutné potřebě zmíněného sboru, přeje štěstí sokolstvu k uskutečnění myšlenky již sice dávno cítěné, však až sokolem Čermákem vyloučené.

Vyslovuje důvěru v činnost a solidárnost zástupců nově sestaveného tohoto sboru a volá J. Hájka na místo zápisníka pro první schůzi; což tento odmítá. mněje že nebylo by dobře od výboru Nár. Jedn. Sok. míchati se do vnitř sboru jež má býti samostatným.

K návrhu sokola Křišťáfkova vyzván Hájek posloužití co zápisník až do zasednutí zvoleného zápisníka a povoleno mu i v dalších schůzích místa co zpravodaji „Sokola Amerického.“ Na to přikročeno k volbě předsedy a v drnhé volbě zvolen sokol Matěj Křišťáfek a zápisníkem sokol Josef Čermák.

Po té zaujali oba svá místa a předseda doufá, že z přítomných každý ví za jakým účelem sbor tento v život vyvolán, žádá členstvo by přistoupilo se hned k podávání návrhů a ustanovení se na tom, jakým způsobem se má v cvičení započít a kde—?

Sokol Čermák objasňuje svůj návrh uveřejněný v „Sokole“ a navrhuje by cvičilo se dle základních pravidel tělocvičné školy. Jednotliví cvičitelové pak, buďtež povinni cvičiti své čtyři dle té samé metody, čímž se nebude stejnosti jak v cvičení tak v názvosloví—! Kdo s cvičitelského sboru by si přál cvičiti zvláštní výkony buďž mu volno, však vždy mimo cvičetel hodiny ustanovené. (Tedy opět co zvláštnost); přijato.

Sokol předseda odporučuje, by hledělo se hlavně v cvičeních pořadových nabýti stejnosti jak v cvičení tak i velení, a přeje si by sbor uzavřel, kdy a kde se s cvičením započítí má—! Sokol Čížkovský žádá si mít jednoho hlavního cvičitele zvoleného na určitý termín.—Sokol Křišťáfek tomu odporuje s poznámkou, že by to nebyla pak stejnost—! Sokol Čermák navrhuje, by volil se pro každé jednotné cvičení jeden předák jenž by byl pak pro příští následující všeobecné pořadové cvičení náčelníkem, a odporučuje by se členové sboru cvičitelského u svých jednot zasadili o to, by se zavedlo takovéto společné cvičení všeho údstva bez rozdílu jednou za měsíc. Sokol Volenský schvaluje náhledy ty a odporučuje zástupcům ty samé vzíti za své a přičiníti se o jejich u-kutečnění. Přijato. Sokol Chmatal navrhuje by se sbor cvičitelský ustanovil na tom cvičiti ve všech čtyřech jednotách postupně čemžž Sokol Křišťáfek odporuje uváděje velkou vzdálenost od sebe síní „Plzeňského Sokola“ a „Čechie“ co mocnou závadu a přeje si, by se uzavřelo cvičiti v jedné ze síní jež stojí v středu a jsou vlastnictvím Sokolů, tak že nebude třeba platit nájemné a nalehá na zvolení jedné neb druhé za sídlo „Cvičitelského Sboru“ dále pak odporučuje cvičení pouze členů sboru a ti pak by cvičili v cvičitelnách dle nabytých zde zkušeností. Sokol Čermák doznává, že původní myšlenka jeho byla ta samá—má však nyní za dobré, by se občasné scházeli všichni cvičící členové ku cvičením společným v některé z velkých síní od čehož sobě slibuje zá-

doucné sbratření místního sokolstva! Sokol Volenský připomíná potřebu z organisovati nejprředněji sbor cvičitelský. K návrhu Sokola Vavříka uzavřeno cvičení každých čtrnácté dni jednou. Dále uzavřeno požádati dotýčné jednoty by se upustilo u každé jedno domácí cvičení jednou za dva měsíce. Sokol Křenek navrhuje by příští cvičení odbývalo se v síni Těl. Jed. Sokol. Sokol Čermák jest pro volbu lístkami, i napsána jména obou síní a přítomný jednatel V. V. N. J. S. požádán táhnouti jeden a na základě toho jest první cvičení v síni Čes.-Am. Sokola.

Ohledně možných výloh uzavřeno apelo-vati na V. V. N. J. S. Sokol Čermák opakuje jeho přání by cvičení prostná a pořadová odbývala se společně všemi členy jednot místních a sice: vždy jednou „Cvičitelský Sbor“ sám a po druhé společně všech cvičenců, a ten kdo byl cvičitelem v předcházejícím cvičení (Cvič. Sboru) buďž náčelníkem pro cvičení všeobecné zároveň pak odporučuje cvičení se reji. Přijato pak jednohlasně. Ku konci navrženo na památku založení prvního „Cvičitelského Sboru“ v Chicagu nechat ten samý fotografovat na společné útraty členstva. Přijato a k návrhu může každý cvičitel požádati svůj sbor o možnou k tomu podporu. K návrhu Čermáka zvolen výbor k poptání se na ceny u více-ru závodů sestávající z sokolů Křišťáfek, Čermák a Vavřínek.

Sokol Křišťáfek si přeje uspořádati zábavu s jejíhož výnosu by se kryly možné výlohy. Sokol Volenský rozhodně zrazuje z podobného podniku, an by v každém pádu více věci uškodil nežli prospěl. K návrhu sokola Čermáka jest zápisník oprávněn korespondovati se Cvičitelskými sbory mimo Chicago, kde by snad jakých stávalo, hlavě však a jmenovitě s New Yorkským a se zřetelem k okolnosti té jmenuje se Jednatel Cvičitelského Sboru v Chicagu, Illinois. Po té schůze uzavřena a pokračováno u volném rozhovoru, o těch kterých potřebách a žádoucných opravách a pravidlech pro příští sjezd přeborný, i vysloveny oprávněné naděje že do té doby pokročí sokolci Chicagští opět nástupeň ježž byli dříve v časech blahé paměti zaujímati zvyklí! Kéž tomu brzi tak. Kojse se nadějí že uskuteční se toto přání volám novému „Cvičitelskému sboru“ v Chicagu hřímavé Na ždar!

Jarní feuletony.

Píše A. V.

O, ouvej — tak ještě jednou se protáhli naši sokolci a pravili: však jsme slyšeli ten pokřik „Vstávej! vstávej!“ a skutečně vstáli, by oživili chrámy tělocvičné, aby vzpruže-

ni dali se s myslí sokolskou do díla tak dlouho zanedbávaného. Dlouho kýžené zavedení stejného cvičení přece dočkám se, vždyť založili jsme cvičitelský sbor nejen u mého sboru

ale u všech čtyřech sborů. Zase jednou zrosilo se mé oko slzou — bude vám to snad divné snad proč? vždyť jste mne nikdy neviděli slzete, ano slza radosti vlila se v oko mé, když viděl jsem vás jednati, tak vážné, tak upřímné jako malo kdy dříve když upřímně podali jste mi ruce Vaše k dílu společnému neb ne jen že budete cvičit ale nač kladu daleko ještě větší váhu; že cit národní prolomil kuru cizinství jež až dosaváde Vás vždy dělila.

Podlouhé době a jen po tuhem boji podařilo se nám vymítni ze stanov našich toho tíživého nás ducha—šablonu zdejších Spolku—a hle následek toho šel se nám dosti brzo copánek starých i mladých tatínku jsme pěkně ustříhli a celé sbory stavají te činějšími a víte v čem hlavně ten copánek pozůstával. Až dosud cvičivali jste se jen svobodní sokolové s velmi maličkou výminkou několika sokolu kteří i co ženati ještě nějaký krátký čas pak cvičili pravím jen maličko jich bylo neb stávalo se jaksi již pravidlem že jakmile se nám některý sokolik oženil chtěl si hráti pak na hodně vážného tatínka a aby domnělé vážnosti nabyl, přestal chodit do cvičírny, kde byla mládež, avšak zároveň přestal bý i čilým, veselým mužem, jeho zlatá polovička pilně podporova a tento obrat jejího vážného pantáty a on chudák, aniž se nadál, byl domácím punčoškou, přemýšlejičem jenom o nemoci a smrti. Milovati má každý domácnost svou, avšak státi se domácím bručalem, to neschvaluji a proto vítám vřele náš cvičitelský sbor, který má býti naším trychtýřem, aby ním lilo se do nás více života a lásky k sokolství. Než musím Vám pověditi, jak jsme docílili našeho společného cvičitelského sboru. Začátek dal sokol čermák v „Sokole Am“ jak jste sami četli a provedení vzal na sebe Výk. Výbor, resp. výbor pro tělocvik a hle, dítko to se již narodilo a ohánělo se jako kůzle hned v první schůzi, naděje to, že se bude míti k životu.

Vesele hupkalo s cvičebními návrhy a náš starý již trkalo, zlobíc nás, jak nás bude proháňeti. Pomyslil jsem si: Však my staří

také něco vydržíme a proto nemilosrdně již v našem sboru počal jsem ustanovovati dny k cvičení pro celý sbor, aby vše, mladé i staré bralo podílu na cvičení, jež zároveň má býti naši zábavou, a slibuji napřed cvičitelskému sboru, budou-li jim někteří spáti, aby se obrátili na mne, že budu hodně rámusit, aby vstávali, a jak víte, že člověk, nemůže-li spáti, raději pak spojí se s druhými a jsou čilými všichni. Máme tedy nyní křžený cvičitelský sbor osmi dobrých sokolů — jest tudíž na nás, když sbor tento bude konati jeho povinnosti, abychom my jej v konání jeho podporovali, abychom jevili chuť ku zvelebení řad našich; aby vědomí národní plnilo srdce naše, bychom byli skutečně sbory národními, ať švehol jazyk český v svatyních sokolských, ať učí se znáti naši mladší údoové někdy mocný národ český, ať každý přispěje jak může ku nabytí opět lesku jména českého — hory skládají se ze skal a země, mocné národy činí jich vzdělanost a aby národ náš opět stál v čele mezi národy prvními, k tomu dopomůže mu vzdělání národa celého a poněvač i my jsme částí národa českého, i my hleďme se vzdělávati a sice všestranně. Sbory sokolské jsou k tomu povolány, aby myšlénku vlastenecké slávy rozšiřovaly mezi Čechy i mezi cizinci. Budou-li činiti tak, učiní tak po nich i druzí a my uvidíme se etění od dosavadních nepřátel našich, neb vadělanost umlčí i největšího surovice.

Tak, nyní jsem si oddechl, co na srdci to na jazyku, kázání jsem si odbyl a nyní musím vás ještě upozornit na to, že se náramně těším na „sokolský výlet“. Snad nyní, když jsme vážný copánek těm tatíkům ustříhli, půjdou s námi ob čas na půl dne do krásné přírody, aby pookřáli po těch mrazech jich všedního života — vždyť venku jen můžeme plným duškem ssátí do sebe čerstvý vzduch. Chystejte se tedy všichni, neb kůzi spadlo a proto snad to trháni bot nebude tak drahé. Zařazením cvičitelského sboru docíleno bude stejného velení a stejných pochodů a stejně veselé mysle. Jak bude tento pokus výsledným, sdělím co nejdříve.

Ozvěny baltimorské.

Píše sokol V. J. Š.

Pod tímto ohlavením počnu podávati zprávy týkající se výhradně našeho sokolstva v městě našem — Baltimore. Jak by to vyhlíželo krásné, bavíci, kdyby se všude, kde sokolstva stává, našel jen jeden obětavý sokol, kterýž by chtěl měsíčně hodinku věnovati našemu časopisu sokolskému. Tim dozvěděli bychom se, jak asi kp. new-yor-

ské, chicagské, clevelandské a jiné bratrské jednoty pokračují. Byla by to dosti dobrá ostruha k činnosti té neb oné jednotě. Účinek takovéto práce byl by skvělý. Vím z přesvědčení, že se každá jednota naše honositi může nejedním sokolem, který dovede něco kloudného napsati, a co více jest zde potřeba? Pak by každý sokol s dychtívo.

stí četl náš list. Netřeba ani připomínati, jak ulehčili bychom práci sokolu pořadatelí. Ba věru, krušné dosti pro tohoto pořadatelí. Tento „ždímatí“ látku ze všech konců světa Tolik pro dnešek. Doufám, že se nalezne u každé jednoty aspoň *jedinký* sokol, který vezme sobě za cíl, podati každý měsíc úplný přehled činnosti Jednoty, ku které patří. —

Zde zpráva z Baltimore :

Budem-li u nás po celý rok 1883 pokračovati, jako jsme začali, tož při ukončení tohoto roku spokojeni budeme s výsledkem, jakéhož se naše jednota dodělala. Členstva přibývá každého měsíce, tak že dnes platíme za druhou jednotu ve svazku Nár. Jed. Sokolské. Jaké přísné výminky poroučí nové oddělení stanov jednoty naši při přijímání členů, možno pozorovati z toho, že nepřijímá se ní jeden čekavec bez důkladného prohlédnutí lékařského. Prohlídku tu obstarává sokol F. B. Grove, M. D.

— O našem maškarním plesu nebudu se rozepisovati. dodělali jsme se výsledků vel-

kolepých. Bože, vždyť pořádali jej sokolové !

— Cvičení řádná navštěvována jsou někdy 20—26 členy. Všeobecnému cvičení prostnému dostávají se všichni členové, staří i mladí. Zavedením cvičení toho do cílilo se více, nežli se docíliti dalo za všechna leta stání naší jednoty. Do středu našeho zavítala čilost, chuť k tělocviku. Nemá si zde kdo co vyčítati. Vedle čtyřcítiletého muže cvičí zde dvačítiletý jinoch, vesele a bodře, jen potřeba lepších a opravdových cvičitelů. Co jsme se mohli naučiti od Němců, to umíme, ač dobře víme, že ještě mnoho jest zde třeba, bychom se přirovnati mohli k jiným jednotám.

— Velikonoční pondělí, dne 26. března pořádá naše Jednota ve prospěch právě v matičce Praze zakoupeného praporu, velkolepý ples spojený s výhrami. Bude to ovace! jenom trochu pěkné povětří ! — Příště o sjezdu sokolstva česko-amerického letošního rok.

Volné myšlenky.

Jos. Čermák.

† Dbejme toho, by Sokolské sbory tvořily *tu pravou* inteligenci, jádro Češstva.

† Kolik mezi námi nalezne se Sokolů, těšících se z pokroku svých spolu-„bratrů“?

† Kdo miluje sebe, miluje též tělocvik, neb užitek z tohoto plyne jeho pěstitelům.

† Nerad vidím Sokola, jenž po dosažení „slávy“ větší tělocvik na hřebík a „vyznamenání“ na kabát

† Buďme k sobě upřímnými, však nepomínejme též, že překročení hranic upřímnosti slove — drzostí.

† Sokolové, hleďme již jednou k tomu, navštíví-li cvičírnu naší cizí host, by nemusel se teprv ptáti, je-li to *český* Sokol.

† Pokud mladíci považovati budou tělocvik pouze za zábavu, dotud stále budeme ochabovati. Ta nejpříjemnější zábava po čase přechází.

† Přeraz, přeskoč a nepodlez jest sice krásné heslo, však nechť každý Sokol dříve jedná tak, by se mu pak podlezení nestalo mravní povinností.

† Jsme mnohdy přísní v seřízení kroje. Vřask raděj vidím sokola prodechnutého plným vědomím svých povinností, nežli živé sochy oděné v ten nejkrásnější stejnokroj.

† Zrušme články, ukládající peněžité pokuty Sokolům pro nenavštěvování cvičení. Neb koho takto doháněti musíme k jeho vlastnímu dobru, tea ať raději opustí naše řady.

† Vypusťme ze zákonů našich články, ustanovující volbu nového náčelníka každého roku. Sotva že tento si role k práci připraví, již voláme na místo jeho jiného — ten počíná opět znova a tak se stále pevně držíme — začátků.

† Politováníhodný jest mladík, jenž vidí svou spásu ve spolku podporujícím. Jest to jako by každým okamžikem chtěl se rozemoci aneb dokonce zemřítí. Vstup v naše řady, pěstuj rozumně tělocvik a takých opatření ti nebude třeba. To si nech na pozdější leta. My dali výpověď nemocím a umírání necháváme, když již není nic moudřejšího na práci.

DOPISY.

New York, 1. března, 1883.

Sokole pořadatelí !

Počínám svůj úkol co dopisovatel

naší jednoty na Výkonný Výbor N. J. S rád bych podal náčrtky našeho života v tomto roce.

Především něco o našem maskárním ple-su. Šibřinkami ovšem nelze jej nazvat, ne- boť není pořádán na ten způsob jako v Čechách, aneb u některých bratrských jednot na západě. Proč? Inu, poněvadž by uspořádání takové stálo zde mnoho vydání, ne- boť bychom byli nuceni objednat vše po- třeba u obchodníků a ne jako u Vás v Chicagu, kp. možno Vám všechny dekorace vypůjčiti si od německého tělocvičného spolku.

Avšak i přes to vše vydařil se i tentokrá- te náš maskární ples nad očekávání skvěle; pravím nad očekávání, přihlížíme-li k tomu, že byly a jsou doposud výdělky zde prabi- dné. Tím tedy podán opět důkaz, jaké přízně naše jednota u zdejšího obecnstva požívá. Maskární ples odbýván byl v sobo- tu dne 17. února opět v krásné a rozsáhlé místnosti, zvané Irving Hall, nalezácející se v aristokratické čtvrti města, mezi 3. a 4. av. a 14. a 15. ulicí. Sál byl letos majitelem vkusně dekorován, čímž zajisté se všem přítomným zavděčil.

V 9 hodin byla místnost proměněna jako kouzlem v nějaký báječný zámek z tisíc a jedna noc; našinec nevěděl, kam dříve „oči dáti“, neboť se to jenom hemžilo samými vřlami, bohyněmi, lovkyněmi, květinářkami, malířkami, rytčími a harlekýny a nota bene babami a dědky.

Všechna šest dámským maskám, jež byly letos velmi rozmanité a ne tak fádny, totiž mnoho stejných jako jiná leta, skoro veške- ré možné odbory byly zastoupeny. Především zasluhují zmínky naše bujaré Sokolky, které nás a zajisté celé obecnstvo mile překvapily svým prvním veřejným vystoupe- ním. Byly (myslím asi 13) maskovány na způsob jako baletky ve 3 rozličných bar- vách. Bylo to na ně milé podívání, jak si v pravdě sokolským krokem vykračovaly, v čele jich předsedkyně a náčelnice slečna Růžičkova — a což teprv jimi výtečně pro- vedené cvičení pořadové lfbilo se všestranně.

Jenom tak dále ku předu, milé sestřičky! Abych dále dámské masky popisoval, toť nemožno, musel bych o všech zmínku učini- ti, any byly skoro všechny stejně nádherny. Uskrovním se tedy a podám jenom ony, jež byly odměněny cenami. 1. cenu obdržela bohyně spravedlnosti, 2. žena saharská a 3. prodáváčky (?) hrnců odněkud z Plzeň- ského kraje. Naproti tomu byl velmi malý výběr mezi mužskými maskami, kteří opět dokázali, že neobětují tolik na podobné zá- bavy, jako naše krásné pohlaví.

1. cenu obdržel policist s oslí hlavou; by- la to ironie na zdejší pitomý nedělní zákon. 2. cenu maska představující kamna a 3. ce- nu sokolník ze staré doby.

Naši první sokolci obveselovali neustále obecnstvo rozličnými obrazy a pyramidami, avšak bylo by žádoucí, aby se podruhé se lépe připravili, neb první pochod byl py- ramidou z částí přerušen. Zábava trvala až do bílého rána, aniž by se byla jakás výtrž- nost stala; zdali bude snad návštěva na příště větší, budeme snad nuceni najmouti Academy of Music, největší to místnost pro plesy v New Yorku. Výtěžek jest též skvě- lý, myslím ten samý jako v loni, \$300.00.

Na vyzvání sokola Karla V. Stýbla v Pra- ze, zaslali jsme v měsíci prosinci na něho zprávu o vzniku a dějinách naší jednoty. So- kol Stýblo píše mi ze dne 3. ledna t. r.: „Za milý Tvůj příspěvek pro Památník Sokola pražského, který mne dne 1. ledna t. r. do- šel, srdečný děk. Užijeme z toho mnoho.“ Předpokládám, že i ostatní jednoty byly vy- zvány a zaslaly podobné příspěvky. Mys- lím, že by to bylo žádoucí, uveřejnit i v našem listu dějiny všech bratrských jednot, aspoň by jsi, sokole pořadatel, obdržel no- vé a zajímavé látky pro několik čísel. V památníku Sokola pražského budou podány zajisté zprávy jenom stručně, kdežto v na- šem listu mohou býti uveřejněny úplně.

Příští neděli odbýváno bude přeborné cvičení naší Jednoty, ku kterémuž se soko- lové již delší dobu pilně připravují. Podám o tom budoucně zprávu, jakož i o našem nedávno založeném sboru dívčím.

Právě jsem obdržel Tvůj rozpočet na ú- mrtí sokola A. Zenkra. Na zdar!

S t. V ý b o r n ý,
od Těl Jed. Sokol, N. Y.

Poznamenání pořadatele: Zpráva o přeborném cvičení došla sokola Jos. Čermáka a dostala se do listu dříve, než obdržel jsem já et. dopis Tvůj. Prosím však za zprávu o sboru dívčím, jakož i o dopisování stálé. Při dobré vůli jest přece vždy látka po ruce v jednotách, kde činnost posud neochabla; při také činnosti a množství členstva, jako u jednoty Vaší, dějí se sborová uzavření, jež by i jiným jednotám co vzor dobře posloužila, aniž by uveřejnění jich mohlo sbo- ru, v jehož středu vzniku i uskutečnění do- šly škoditi. Dále zprávy z cvičírny se zvláštním žřetelem k cvičením prostným, pořadovým a rejům. Dobře praví sokol Ši- mek: „kdyby od každé jednoty jeden so- kol vzal si za předmět dopisování do listu

svého a jen jednu hodinu měštně zájmu Sokolstva věnoval, pak by bylo radost čísti náš list.“ Ohledně tvrzení Tvého, že žádoucnou, ba potřebou jest, pracovati v uveřejňování vzniku a dějin jednotlivých jednot, jakož i Národní Jednoty Sokolské v Soustátí, dávám Ti úplně za pravdu a počínám v čísle tomto hned s „Historií Těl. Jed. Sokol v Chicagu“ a žádám veškeré Sokolstvo naše by z každé Jednoty uvázali se někteří v práci, z níž jim samým jenom radost vzejíti může a to právě nyní, kdy opět počínáme doufati v život čilejší (roku loňského.) I u nás v Chicagu počínáme se aspoň poněkud na povinnosti sokolské rozpomínati a všimati si více cvičírny, než se poslední dobou dělo. Členstvo naše počíná se *pomalů* sice k opětné činnosti odhodlávati, avšak právě tato neukvapenost nás plní nadějí, že

bude vytrvalejší než kdykoliv před tím. A zásluhu o částečné toto vzpružení se našich sokolů dlužno nepopíratelně přičísti neunavně píli člena „Plzeňského Sokola“ Josefa Čermáka, začez mu budiž dík a spravedlivé uznání. Jemu po boku důstojně se řadí předehůdce můj v úradě a náčelník T. J. Sokol Čechie; jest to jeden z těch, jež dosud nezapomněli *sokolského života v Čechách*, vlastněcí vzácných vědomostí jak v theorii tak i praktických, zkrátka jest to sokol pravého zrna i rázu. A protož těší mne dvojnásobně, že mohu přivítati sokola Aug. Volenského co zdatného přispívatele našeho listu. Nuže, tu měli bychom již čtyry — však N. J. S. čítá jednot nyní 16, nu doufejme, že i ostatní se přihlásiti neopominou !

Dějiny Těl. Jed. Sokol v Chicagu.

Píše Jindřich Hájek.

Minulost budiž pohnůtkou k následování ale i také výstrahou přítomnosti a následníkům budoucím.

Slavnost 20letého trvání Sokola pražského působí v její účincích i na nás vzdálené, své *původní*, a žijící v *přijaté* této naší nové vlasti. Poptávky po přispěvech pro památník Sokola pražského upozornily nás na něco, co dosud zůstávalo nepovšimnuto, totiž pěstování dějepisu Sokolstva ve Spojených Státech. Jestliť sice již dosti pozdě, a mnohá důležitá, z minulosti naší dáta, přišla již na zmar a v zapomenutí, neblahou povrchností, ba neodpuštělnou práznotou v protokolních zápiskách některých našich tajemníků. Avšak lépe počítí třeba již pozdě, nežli nikdy. Protož uposlechnuv pokynutí soudruha svého v New Yorku sokola Výborného, pouštím se chutě do práce, ačkoliv v počátcích jenom na paměť a dobrou vůli současníků odkázán, budu hleděti, pokud možno, věrný obraz působnosti této Jednoty podati, v naději, že v členstvu našem, jakož i u zakladatelů samých, jež na mnoze již opnčili řady naše, zdatné podpory naleznou.

I. Vznik a působení prvního sboru Sokol v Chicagu.

Myšlénka o zaražení Sokola v Chicagu vznikla mezi nejhrořlivějšími toho času vlastenci našimi v roce 1865 a přičiněním nejobětavějších i nejčilejších mužů doby té i uskutecněna. V měsíci říjnu spatřil světlo světa první Sokol v Chicagu.

Vstup jeho do života uvítán s neobyčejným nadšením. K původním zakladatelům, jichž jména zůstanou trvalou ozdobou sokolstva připojilo se v kratce na 50 údů; sokolové, jimž štěstí vyhradilo čest v život uvéstí nový a mnohoslibný tento sbor, jsou: *Jan Borecký, Antonín Jurka a František Novák*. S čilostí právě mravenčí obstaráváno potřebné náčiní a započato v cvičení v místnostech Slovanské Lípy na Clinton ulici, blíže Van Buren. Jméno přijal mladý tento Sokolík „Tělocvičná Jednota Sokol“. Účastenství těšil se až nad očekávání valného a stejnokroj přijat z ruského plátna dle stříhu pražského, černý pas s monogramem „Sokol“ a nezapomenutelná čapka, jež posud důstojně nahrazena nebyla, a která bujarého sokolka přec nejšvarněji šatila.

Vstup svůj do života oslavil velkolepým plesem v zmíněné síni již uspořádaným. Spanilomyslné ženy a děvy nezůstaly pozadu a dokázaly, že Češky jsou si vědomy původu svého, vědomy povinností svých ku šlechtěným podnikům silnější části národa. Prodechnuty vznešenými city, lásky, důvěry a obětavosti ku všemu ušlechtlejšímu, přičinily sbírkami a všelikými jinými prostředky k tomu, by mladý sbor nezůstal bez praporu a vskutku v čase nepoměrně kratičkém již přijímá z něžné ruky české první prapor mužná ruka Sokola, co zástavu a zname-

ni své cti, jež po vždy má buditi v něm vědomí čestných jeho povinností, jež volně na se převzal, vstupem svým v kruh mužů a junů, jenž chloubou národa má býti a okrasou v cnostech svých a činů nejkrásnější.

První úředníci T. J. Sokol : Předseda Fr. Novák, náměstek Jan Kálal, účetník F. Rech, zápisník Antonín Jurka, pokladník Václav Kašpar, náčelník Adolf Chládek, 1. cvičitel Josef Uher, 2. cvič. Jos. Kabrna, praporečník Josef Potměšil.

Zel, že s jediným z nich nemůžeme se víc chlubit, ani buďto přešli ku sborům jiným, neb se sokolství zřekli, dva se přestěhovali do St. Paul, Minn. a jeden zemřel. A tak se to má skoro s celým členstvem. Jest věru malinká jenom hrstka těch původně přistoupilých a jest žádoucí, by ti, jež dosud

v sokolstvu se nacházejí, byli tuto zaznamenáni. Vznáším tedy snažnou žádost na veškeré sokolstvo místní, by mne v práci této podpory neodepřelo a sdělilo mi svá jména, jakož i možné poznámky o činnosti jednoty té v čase tehdejších vůbec a činnosti jednotlivých sokolů zvlášť.

A jelikož divadelní ochotnictvo tak úzce spojeno jest se zájmy sokolstva, tož upozorňuji a žádám za podporu všechny ochotníky jež v prvních dobách národního rozruhu byli účinkovali.

Podáním zpráv z dob těch zavází si mne vděčností i celé sokolstvo a příznivce ochotnického divadla v Americe.

(Pokračování.)

Schůze Výk. Výboru, dne 2. března, 1883.

Schůzi zahájil předseda sok. Bělohradský — protokol schůze poslední čten a přijat. Zprávy výborů : Výbor pro zprávy předložil svoji zprávu a tato přijata. Výbor na stanovy oznamuje, že vyhověl Sokolu v Platts-mouth, Neb., jakož i že shledal stanovy Sokola Čechie v pořádku.

Výbor finanční oznamuje, že doposud nezakoupil skřín, že ale učiní tak do příští schůze.

Čtení dopisů : Sokolská Jednota Blesk v Baltimore činí dotaz stranu letošního sjezdu, což odkázáno výboru pro tělocvik a literaturu. Česko-Amer. Sokol v Kewaunee trpce si stěžuje v dopise, že nemají cvičitele, jakož i že duch sokolský ochabl u sboru jejich. Uloženo jednání, by se sborem tím vyjednával o podmínkách pro cvičitele. Plzeňský Sokol v Chicagu zaslá s přípisem úmrtní poplatek na sokola Zenkra §16.81. T. J. Sokol z Wilber, Neb. žádá o přijetí do Nár. Jednoty Sokolské. Rozhodováno hned o této žádosti a k jich přijetí vyřízená, zároveň přiloženo při žádosti vstupné §10.00. Sokol z Morrisania zaslá na dvě úmrtí §9.90 a zároveň činí zprávu o sokolu Osobovi, vedouc na něho stížnost a to samé činí sokol Osoba. Pře tato odkázána právnímu výboru. Sokol Volenský činí návrh, aby new-yorský Sokol byl požádán o sdělení, jaké poměry panují v morrisanském Sokole. Jednatel má na dotýčný sbor dotaz učiniti. Dále žádá tentýž sbor železnou tyč ku hrazdě; má se poukázati, že N. Y. Sokol žádosti vyhová.

Sokol new-yorský zaslá čtvrtletní zprávu

a částku §211.00. T. J. Tyrš z Cedar Rapids posílá na úmrtní výplatu §27.47 a oznamuje, že si sráží 25c. za poukázku. Jednatel má sboru tomu oznámiti, by hradil si výlohy zázylkové sám. T. J. Sokol Čech v Clevelandu zaslá čtvrtletní zprávu a poplatek §54.64.

Věrní Bratři Sokol v Milwaukee oznamují vyloučení sokolů Jos. Lacingra a Lad. Poláka. Prvního pro odsouzení civilním zákonem a druhého pro neplacení. J. Edor, odstoupil od téhož, jsa úplně vypořádán.

Sokol clevelandský zaslá čtvrtletní zprávu a částku §15.18. Česko-Amer. Sokol v Braidwood zaslá úmrtní poplatek na sokoly Rypáčka a Hájka §13.86. Čes. Am. Sokol v Kewaunee posílá úmrtní poplatek na sokoly Rypáčka a Hájka §23.76. Těl. Jed. Sokol z Omaha zaslá částku na úmrtí sok. Rypáčka a Hájka §41.60 a slibují, že budou u přijímání členstva opatrnými. Těl. Jed. Sokol v Chicagu oznamuje příjem §300 na sokola Rybu, jakož i sděluje, že řádně částka ta už patřičné místo byla vyplacena.

Jednání pro dobro sboru: Jednáno o výplatném pro sok. Zenkra a usnešeno částku povinnou ihned vyplatit. Jelikož připadá letošní rok jednací sjezd, má jednatel vyzvati sbory patřící k N. J. S., aby podaly návrhy na změnu stanov k Výk. Výboru do konce měsíce dubna t. r.

Jednáno o místním cvičitelském sboru. Přihlášky do schůze této došly od třech sborů. Plzeňský Sokol vysílá J. Čermáka a J. Nového, Česko-Am. Sokol T. Vavříňka a M. Křišťůfka, T. J. Sokol J. Čížkovského

a E. Hambachera. Sokol Čechie neoznámil dosud, neb do toho času neměl schůzi. Jak dojde oznámení od jiných sborů, má jednatel Výk. Výboru oznámiti schůzi na 13. března do síně C A Sokola a schůzi té ma být přítomen výbor pro tělocvik a literaturu.

Usnešeno, by finanční výbor koupil stylografické pero věnoval je sokolu jednateli.

Nepřítomní členové v této schůzi: H. Pilát, Fr. Lajer, Jiří Šindelář a M. Poláček.

P ř í j e m :

Sokol Plzeňský, Chicago	\$16,81
" " " "	25,41
T. J. Sokol, Wilber, Neb.	10,00
Sokol Svornost, Morrisanie, N. Y.	9,90
T. Jednota Sokol, New York	211,00
T. J. Sokol Tyrš, Cedar Rapids	27,47
T. J. Sokol Čech, Cleveland	54,62
Sokol clevelandský	15 18
Čes. Am. Sokol, Braidwood	13 86
Česko-Am. Sokol, Kewaunee	23,76
T. J. Sokol, Omaha	41,60

Úhrnem \$449.01

V y d á n í :

Panu Geringerovi za psací papír tištěný \$ 5.53

Úmrtí za sokola Zenkra 300.00

Úhrnem \$305.50

Na to schůze ukončena.

Aug. Voienický,

t. č. tajemník.

H l í d k a.

* Pořadová cvičení oznámena byla již u „Plzeňského Sokola“ a „Čechie“. Podivno se strany jedné, že právě ony jednoty, jež za svá cvičení musí platit nájemné, jsou čilejší v pořádání jich. Kdežto ony jednoty síně vlastníci zůstávají pozadu. Jest to však úplně přirozeno, pohlédneme-li na věc se strany druhé. Právě ve vlastnictví síní leží onen zárodek neblahé liknavosti. Údstvo se nevyhnutelně unaviti musí pachtěním se po výdělku pro síň, tak že nemožno pak požadovati již onu svěžest od sokolů těch jako od oněch, jež doposud také jařmo netlačí. Doufám však, že v čísle přírtfmu bnde mi přáno oznámiti obrat k lepšímu i u těchto jednot.

* Potěšením jest mi oznámiti, že N. J. S. vzrostla opět o jednu Jednotu, tak že čítá těchto přítomně 16 Jest to T. J. Sokol ve Wilber, Neb. Čítá 21 údů a sice: Fridrich Anton, Šajnost Anton, Mrkvička Vojtěch, Hanyš A. J., Mallat J. K., Mallat J. J. Zvoneček Josef, Janoušek Frant, Bartoš Josef, Shabata F. V., Pekař Jan, Šajnost Tomáš, Korbel Jan V., Justa Pavel, Šesták J. V., Vozáb J., Sadilek F. S., Rubeš Jos, Seidl Emil, Bartoš Jan F., Rybín Jiří — Výk. Výborem v svazek N. J. S. přijata a stanov vy její potvrzeny. — V řádné schůzi téhož výboru 2. března. Této nové jednotě třikrát hřímavé Na zdar ! Jednatel.

Adresář Národní Jednoty Sokolské ve Spojených Státech.

Výkonný Výbor, sídlící v Chicagu, odbývá schůzi vždy první pátek v měsíci v síni Čes.-Am. Sokola 106-108 Dekoven ul. Uřadníci: J. B. Bělohradský předseda, F. C. Lajer místopř., J. Hájek jednatel, A. Voleňský zást. taj., F. Tomek pokladník. Další členové: R. Jandus, M. Bláha, M. Křišťůfek F. Vaněk. Náhrad: M. Poláček, J. Šindelář, H. Pilát. Veškeré záskyly a dopisy adresujte Jindřich Hájek, 139 Taylor ul.

Tělocvičná Jednota Sokol v Chicagu, Ill., odbývá schůze každý čtvrtek ve své síni 74—76 W. Taylor ulice. Taj. Jindř. Hájek 139 Taylor ul.

Česko-Americký Sokol v Chicagu, schůze 1. a 3. středu v měsíci ve své síni v ulici DeKoven. Taj. Fr. Kapsa, 1073 Blue Island ave. Jednatel Eduard Uhlíř č. 106 108 Dekoven ul.

Těl. Jednota Sokol Čechie v Chicagu, schůze 1. a 3. sobotu v měsíci v č. 100-103 Wade ul. Taj. Fr. Chmatal 65 Emma ul.

Těl. Jednota „Plzeňský Sokol“ odbývá schůze každé 2 a 4. pondělí v síni p. M. Trsa. roh 20té a Brown ul. Taj. Frant. Pavlíček č. 674 S. May ul.

Tělocvičná Jed. „Sokol“ v New Yorku, odbývá své schůze každé první pondělí v měsíci u J. Pospíšila 533 5ta ulice. Taj. J. Neubauer 236 3ta ul. Jednatel Stanislav Výbořný 25 ave A.

Sokolská Jednota „Blesk“ v Baltimore Md., taj. Josef Rejžek, 254 N. Bond ul., jednatel Frant. Vavřina, 20 S. Bond ul.

Tělocvičná Jednota Sokol „Tyrš“ v Cedar Rapids Ia. Tajem Václav Severa, jednatel Václav Bláha, Box 459

Tělocvičná Jednota Sokol „Budivoj“. Taj. Ant. Podr 56 Benton ul., jednatel Jan Vilfm, č. 19 Scott ul., Detroit, Mich.

Těl. Jedn. „Sokol Clevelandský“, tajemník K. F. Tůma 112 Croton ulice, Cleveland, O

Čes.-Americký Sokol, taj. Frant. Hranáč. Jednatel Václ. Dolejš Kewaunee, Wis.,

Tělocvičná Jednota „Čech“, jednatel Jan Prošek č. 3 Burwell Ext. Clevelandu, Oh.

Těl. Jed. „Věrní Bratři Sokol“ taj. Hynek Kračochvíl, 347 6ta ulice v Milwaukee. Wis.

Tělocv. Jednota Sokol, tajemník J. Mathauser, 1408 14 ulice, Omaha, Neb.

Česko-Americký Sokol, tajemník Frant. Novák, box 398 Braidwood, Ill.

Sokolská Jednota „Svornost“, tajemník Jan Kárásek 162. ulice a Brook ave., Morisania, N. Y.

Těl. Jed. Sokol Wilber, Taj, J. K. Mallat.